

- Abbates alii sunt Benedicti, & alii non Benedicti.
- Abbates, qui petunt benedicti, debent recipere benedictionem ab Episcopo, non autem ab aliis Abbatibus alias benedicti: Sac. Rituum Congreg. in una Commacensi 6. Decembris 1631. Et Abbates semel benedicti cum usu birati, si transferantur ad aliam Abbatiam cum usu mitre, non indigent alia benedictione: ead. Congreg. in una Bituntina 25. Febr. 1606.
 - Ista autem benedictio non est de essentia, nec simpliciter necessaria ad hoc ut Abbates ea, quae sunt ordinis, & sui officii, exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate, cum etiam Abbates Regulares non benedicti possint libere, & licite facere, & exercere omnia, quae possunt Abbates benedicti, ut constat ex pluribus concessionibus pontificiis, & praecipue Eugenii IV. pro Abbatibus Congregationis S. Justinae de Padua in sua constitut. edita 1436. pridie Kalendas Julii anno 6. Pontificatus sub his verbis: *Volens intrare, quod Praelati Congregationis praefatae licet benedictionis munus non acceperint, perinde tamen monasteria ipsius Congregationis regere, & administrare, ac omnes actus in ipsis valeant exercere, & insignia deferre, ac si munus hujusmodi fuissent consecuti.* Et Pii V. pro Abbatibus Canonicorum Regularium 1566. 17. Kalendas Februarii anno 1. sui Pontificatus his praecisis verbis: *Necnon singulis ipsorum monasteriorum Abbatibus pro tempore existentibus (tametsi munus benedictionis non suscepissent) quod omnibus, & singulis privilegiis, prerogativis, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, indulgentiis, indulgiis, quibus tam Ordinarii, & Congregationis praedictorum, quam aliorum monasteriorum, & ordinum Abbates in Generalibus, & Provincialibus Conciliis utantur, potestantur, & gaudeant, ac uti, possint, & gaudere poterant, quomodolibet in futurum uti, possint, & gaudere libere, ac licite possint, & valeant.* Et Julii II. pro Olivetanis 1507. pridie Kalendas Junii anno 8. sui Pontificatus praecisis his verbis: *Praefatae sic electi, seu nominati absque aliquo dila Sedis, vel alterius provisionis, vel dispensationis adminiculo, etiam praeter hoc quod eis munus benedictionis impendatur, ipsi monasteriis, & prioratibus, ad quae sic electi vel nominati fuerint, praesente, ac illa in spiritualibus, & temporalibus, regere, ac omnes actus ibidem exercere, & insignia deferre, ac si minus hujusmodi suscepissent.* Et pro Basilianis extant privilegia Eugenii IV. Pauli III. Gregorii XIII. & Pauli V. & expressè declaravit Sac. Congreg. Conc. 16. Febr. 1619. quod Abbates Regulares de jure conferre possint ordines minores suis subditis, licet non sint benedicti, quod etiam confirmavit ead. Sac. Congr. in una Panormitana die 16. Martii 1647. Vide tamen infra num. 31. decretum per extensum adductum Sacrae Rituum Congreg. coram Alexand. VII. editum 27. Septembris 1659. & sequentem novissimum constit. Benedicti XIII. 1724.
 - Non omnibus promissis Abbatibus regularibus non benedictis jus competere ordines suis subditis conferendi, docent verba sequentia Bened. XIV. l. 2. de Syn. Dioc. cap. 11. num. 9. *Ut autem, inquit, haec ipsa, quae nunc unice fruuntur potestate, uti valeant, non solum debent esse in Praesbyteratus ordine constituti, sed debent insuper benedictionem obtinuisse ab Episcopo, nisi Episcopus, tertio cum humilitate ac devotione, si nec conventi, requisitus, eos benedicere forte renuerit, iuxta testimonium Statutum de supplend. neglig. Praelat. nisi nisi alio peculiari fulciantur privilegio, quo eis potestas fiat, etiam non recepto benedictionis munere, omnia peragendi, quae Abbatibus competunt, Episcopi benedictione quodammodo sacratis.*

del mundo, porque en ella vemos grande esperanza, que quanto la guardaremos, y la tuvieremos en sus franquezas, y libertades, que avremos por ello galardon de Dios, y los cuerpos, y a las animas, en vida, y en muerte: Onde ordenamos, que luego que el Obispo, o el electo fuere confirmado, e quisiere rescibir las cosas de su Iglesia, o de su Obispado, que lo resciba delante del Ca-

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

COMMISSI &c.

Cum itaque, sicut accepimus, Abbates Regulares perpetui, non quidem ratione tituli, quia ad triennium, vel sexennium, aut aliud limitatum tempus eliguntur, sed ratione administrationis, quia ab unius monasterii regimine, expleto limitato tempore, transferuntur ad aliud, ab Episcopis, in quorum diocesis sita sunt monasteria, benedictionem obtinere, immo & petere negligant; hinc est quod Nos gravi ejusmodi abusu pro pastoralis officii debito opportune consulere, ac providere cupientes, de nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, & aliquot insuper Romane Curiae Praetorum super hoc à Nobis specialiter deputatorum consilio, suadentibus etiam Episcopis, & aliis Ecclesiarum Praelatis in presenti Sacro Concilio congregatis; necnon motu proprio, ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostra, deque apostolice potestatis plenitudine, ac Nostra perpetuo valitura constitutione injungimus, precipimus, ac districtè mandamus omnibus, & singulis Abbatibus Regularibus, licet perpetuis solummodo ratione administrationis, ut praefertur, qui monasterii cujuscumque ordinis, congregae ac instituti de cetero praeficerentur, ut infra annum à die eorum electionis computandum, solemnem benedictionem ab Episcopis, in quorum diocesis monasteria consistunt, iuxta ritum in Pontificali Romano praescriptum, omnino suscipiant, vel saltem eam ter ab ipsis humiliter postulent, servata forma sancta in cap. Statutum, & de supplend. neglig. Praelator. Quod si secus fecerint, ab officio per annum sint ipso jure suspensi. Volumus autem, & expressè declaramus, quod ipsimet Abbates electi, durante praefato termino, ac interim omnia munia abbatialis libere, ac licite exercere possint, & valeant; quodque Abbas semel benedictus iterum benedictionem petere, vel obtinere non teneatur, aliarum etiam diocesium, translatus exiterit.

Quoniam vero nonnulli ex praedictis Abbatibus Regularibus, apostolicis, ut asseritur, muniti sunt privilegiis, quibus ampla ipsis tribuitur facultas suscipiendi benedictionem à quocumque, quem maluerint, Catholico Antistite gratiam & communionem Sanctae Sedis Apostolice habente; Nos justis & rationabilibus adducti rationibus, motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus, statumus, atque decernimus, ut hujusmodi Abbates in posterum non à quocumque Antistite, sed à Diocesanis tantum Episcopo, vel à Metropolitanis, infra praedictum terminum, benedictionem omnino suscipere teneantur; Et quatenus ille, quem Abbas elegerit, tertio humiliter requisitus ipsi petitam benedictionem imperiri detrectet, aut negligat, tunc, & eo dumtaxat casu, eandem benedictionem à quocumque Catholico Antistite Abbas libere suscipere possit, & valeat, ac ita perpetuis futuris temporibus ubique servari volumus, & mandamus, Ceterum ejusmodi Indulta exemptiva ab obligatione suscipiendi benedictionem à proprio Episcopo illis dumtaxat Abbatibus, quibus ab Apostolica Sede directè concessa fuerant iuxta modum supra expressum, suffragentur; reliquis autem Abbatibus, qui ea ex generali tantum privilegiorum aliis ordinibus, congregatio-

del mundo, y todos en uno, hagan escribir pot Inventario todas las cosas que rescibieren: y esto mismo mandamos de los Monasterios, y de las Abadías, Leg. 39. tit. 7. lib. 1. Indiar. Conviene dar forma à los Inventarios, que hacen los Arzobispos, y Obispos de nuestras Indias quando llegan à tomar posesion de sus Iglesias:

nibus, vel institutis concessorum communicatione sibi competere praetendunt, minimè suffragari posse, nec debere decerni, & declaramus.

Quo vero ad Abbates, quibus à Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostris indultum fuit, ut à suis Superioribus Regularibus, vel ab eorum Praelatis delegatis, benedictionem sumere possint: vel etiam per speciale Indultum Apostolicum concessum fuit, ut electi habeantur pro benedictis ab ipso Summo Pontifice, nihil omnino innovandum esse sancimus, & apostolica, quibus gaudent, privilegia ubique inconcessè observari precipimus, & mandamus.

Universos demùm Episcopos, atque etiam Archiepiscopos, à quibus benedictio tribuenda erit, eorumque officiales, assistentes, & ministros quoscumque in Domino hortamur, ac admonemus, ut occasione similium benedictionum exultant, ac prorsus emendant manus suas ab omni munere; quia etiam praedictis Praesulibus sub pena interdicti ab usu pontificalium per annum vetamus, ac inhibemus, ne tam ante, quam post eandem benedictionem, earumque intuitu, cujuscumque generis, aut speciei, etiam belliariorum, & comestibilium munera, vel xenia à quoquam recipere audeant; Illisque praeterea districtè injungimus, ut ab omni abstineant solemnium pompa, quae sumptus, quantumvis modicos etiam praesulium secum ferat; cum ejusmodi sacrae functiones ab interna soliditate potius benedictionum, ac benedictionum religione, & pietate, quam ab externa, & vana apparatus magnificentia debeant commendari.

Decerentes presentes literas, &c. Non obstantibus praemissis, &c. Quibus omnibus, & singulis, &c. Ut autem praesentes literae, &c.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc, &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo vigesimo quinto, pridie nonas Maii, Pontificatus nostri anno primo. P. M. Cardin. Prodator. F. Cardin. Oliverius.

Visa de Curia J. C. Archiepiscopus Amasenus. Loco Plumbi. L. Martinetti.

Abbates ecclesiae secularis, & ab Ordinario exemptae, ac Sedi Apostolicae immediatè subjectae, usum mitrae habentes, dum in sua abbatiali ecclesia sibi pleno jure subjecta divinis solemniter intersunt, possunt absente Episcopo suos Canonicos assumere ad sibi assistendum, & eandem in eos jurisdictionem exercere, quam Episcopus exercet in suos; S. Congr. Rit. in una Alex. S. Petri in Bergio 7. Febr. 1604.

Abbates, & alii quicumque quantumvis exempti intra fines alicujus diocesis existentes, etiam si nullius diocesis, vel exempti esse dicantur, non possunt amplius cultum, qui Regulari sibi subditis non sit, tonsuram, & minores ordines conferre. Expressè Conc. Trid. sess. 23. de ref. cap. 10.

Nec etiam alii Regulares non subditi, & Clerici seculares afferant dimissorias suorum respectivè Superiorum, ut rescripsit Episcopo Eugubino S. Cong. Episc. & Regal. 3. Nov. 1593. Expressè declaravit Sacra Congregat. 12. Novembris 1641. Sacra Congreg. Eminenti. Cardinalium Concilii Trid. Interpretum utraque parte informantis, re, & scriptis, ac rationibus hinc inde deductis, mare examinat, inherendo decisioni Rotae Romanae sub die 27. April. 1592. coram bon. mem. Card. Seraphino de ordine fel. rec. Clementis Papae VIII. factae, necnon declarationibus ejusdem S. Congr. dictae decisionis conformibus subsequens, censuit, improbat opinionem contrariam, Abbates Regulares Benedictinos ejusdem Congreg. Cassinensis, seu regularis congreg. vel ordinis, aut instituti, habentes etiam jura episcopalia, usumque mitrae, & baculi, & benedicens, ac facultatem primam tonsuram, & minores ordines conferendi, non posse dicitur tonsuram, vel minores ordines, nisi suis subditis Regularibus conferre, non autem Regularibus alterius cong. ordinis, vel instituti.

FERRAR. BIBLIOTHEC. TOM. I.

tuti, & etiam habeant literas dimissorias Superiorum, suorum Regular. & consensum Ordinariorum, intra quorum diocesium fines ipsi Regulares ordinandi existunt, Et multo minus personis secularibus etiam habentibus literas dimissorias à suis Ordinariis, de propterea inhibet Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Praelatis inferioribus tam secularibus, quam regularibus, ut in futurum concedere non audeant supra dictas literas dimissorias hujusmodi Abbatibus directis, nec ab ipsis recipi: Quod si secus fiat, tam Concedentes, quam Ordinantes à collatione Ordinum suspensi remaneant, praeter alias penas arbitrio ejusdem S. Congr. reservatas. Quam declarationem fel. rec. Urbanus VIII. die 17. Jan. 1642. ad se delatam approbavit, & inviolabiliter observari jussit. Immo talis ordinatio Abbatum conferentium Ordines minores sibi non subditis, licet cum dimissoriis sui Superioris, esset irrita, & invalida, ut Emin. Cardin. Giptio referente decrevit Sac. Congr. Episcopi & Regal. die 27. Junii 1631. in qua fuit resolutum, Tibonium Nardacium Campeni, promotum ab Abbate de Carrapò Ordinis Celestini, cum literis dimissoriis Vicarii Generalis Campeni, eidem Abbati directis, esse male promovatum, atque ideo indigere nova promotione, ut testatur Sellius in select. Canon. cap. 19. num. 8. Novarius in Licerna Rigul. verb. Ord. num. 2. & cum multis aliis tenet Barbosa de offic. & potest. Episcopi. part. 2. allegat. 3. num. 11. & in Concil. Trident. sess. 23. num. 5. & in Collectan. Decision. Apostol. verb. Abbas num. 17. Pignatelli. tom. 1. consult. 356. num. 2. & 3. & tom. 4. consult. 188. num. 4. & sic etiam alias decreverat Sacra Congr. Concil. in una Gravina die 26. Augusti 1616.

Verum per hanc Tridentini dispositionem facultas nequaquam sublata est Apostolicae Sedi indulgendi Abbatibus quibusdam, ut tonsuram minoresque ordines suis non subditis conferant, ut rectè animadvertit Bened. XIV. lib. 2. de Synod. cap. 11. n. 10. harum concessionum exempla producit Concilium, inquit, praecedentia privilegia abrogavit, sed ad ipsam in posterum concedendam non potuit Apostolicam Sedem impedire, ut ad rem ponderat. Fagnan. in cap. Statutum de suppl. neglig. Praelat. Eiusmodi privileg. ut alia exempla praetermittamus, ab Alex. VIII. die 8. April. 1690. concessus fuit Primicerio S. Marci Venetiarum quoad personas eidem inservientes Ecclesiae.

At contrarium asserit Bened. XIV. loc. cit. numer. 13. Cujus haec sunt verba: *Quod autem ad alteram pertinet questionem de ordinationis validitate, jam perique Doctores sustineri docuerant primam tonsuram, minoresque ordines à praedictis Abbatibus collatos aut Regularibus sibi non subditis, aut secularibus in suis privilegiis non comprehensos. Ita quippe asseruerunt Suarez de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 29. Fagnan. in cap. Statutum de suppl. neglig. Praelat. Haec verò sententiae calculum subinde adiecit S. Cong. Concilii, quae illicitam quidem habuit, sed validam semper pronuntiavit ordinationem, de qua dissertimus; addidit tamen "Promotos ab illis indigere absolute (à suspensione) & rehabilitatione à Sanctissimo obtinentia" ut haberet l. 18. & 10. decret. ac in Theaur. resolut. t. 3. pag. 288. & 296. Quare ut, quam verissimam controversiam, pauci absolventes, aut Abbas nullo fratur privilegio conferendi recentis, aut privilegio possit eadem conferendi certo personarum generi: si primum, nec licite, nec valide potest, quoniam ad primam tonsuram minoresque ordines promovere; si alterum, illicitè profecta, atamen valide conferri etiam aliis &c.*

Abbates licet in Parochis, & Parochianis jurisdictionem habeant quasi episcopalem privativè ad Episcopum, nequeunt suis subditis secularibus literas dimissorias ad ordines suscipiendos concedere: Concil. Trid. sess. 23. de refor. cap. 10. ubi expressè habet *Nec ipsi Abbates, & alii exempti, aut Collegia, vel Capitula quocumque etiam ecclesiarum cathedralium literas dimissorias aliquibus Clericis Secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant, sed eorum omnium ordinatio,*

servatis omnibus, qua in hujus Sacrosanctae Synodi decretis continentur, ad Episcopos, intra quorum diocesis sine existent, pertineat; non obstantibus quibusvis privilegiis, prescriptionibus, aut consuetudinibus etiam immemorabilibus; & sic pluries decrevit Sac. Congregat. Concil. & potissimum, dum Cardinalis Farnesius obtinens in Commendam Abbatias S. Zeni, & Farfae, in quibus habet jura episcopalia, dubitavit, an posset dimissorias ad ordines concedere, Sacra Congregatio respondit, non posse, licet die 26. Januarii 1635. haec facultas fuerit concessa Cardinali Barberino, sicut etiam facultas faciendi concursus, ut habetur in regestis Sacrae Congregationis Episcoporum 29. Aprilis 1641. Vide verb. Ordo art. 3. num. 49. Immo proposito dubio, an Episcopus, cui commendatum est monasterium exemptum, possit sibi seculares subditos ratione dicti monasterii ordinare, non obstante cap. 10. sess. 23. Concilii Sacrae Congreg. censuit non posse, quia ordinaret eos subditos tantquam Abbas, non tantquam Episcopus. Et hoc ipsum saepius declaravit etiam Sacra Congreg. Episc. & Regul. quae censuit subditis secularibus nullius diocesis, non posse concedi literas parochiales a Praelato loci, vel ejus Vicario, immo neque a Vicario Apostolico, sed ab Episcopo viciniori, ut in Putiniacensi 16. Januarii 1596. in Nullius in Partibus 15. Decemb. 1603. & 22. Novemb. 1604. & 14. Junii 1606. & in Nullius in Partibus 9. Augusti 1604. Vide verb. Ordo, art. 3. n. 10.

27. Abbates, & alii Praelati habentes jura quasi episcopalia, si non habent jus congregandi Synodum, & in ea Examinatores eligendi, non possunt facere, & indicare concursum pro ecclesiis parochialibus vacantibus; colligitur ex Concil. Trid. sess. 14. de reform. cap. 18. & ex constitut. S. Pii V. incip. In conferendis beneficiis ex declaratione Sacrae Congreg. Concilii tradita Episcopo Palentino die 24. Octobris 1673. & ex alia Salamantina, Veronen. & Ravennaten. in qua sic dicitur. *Commendatarius Abbatie exemptae existentis intra fines alicujus diocesis, & habens jura quasi episcopalia non potest facere concursum beneficiorum Curatorum, sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diocesi est Abbatia, qui electio magis idoneo mittit eundem ad Commendatarium.*

28. Si vero tales Abbates, & alii Praelati habeant Jus congregandi Synodum, & Examinatores eligendi pro proprio territorio omnimode exempto, possunt pro Parochialibus sibi omnimode subjectis concursum instituere, ut declaravit Sacra Congreg. in cap. 18. Concilii Tridentini his verbis: *Ex hoc verb. (Ordinarius) colligitur hoc decretum locum habere in inferioribus Praelatis: Unde inferior Episcopo, qui omnimodam jurisdictionem habet episcopalem, nec alicui subditur, sed est immediate subiectus Sedis Apostolicae, nullius diocesis proprium territorium habens, si habet jus congregandi Synodum, & legitime constat illum congregasse, & elegisse Examinatores, poterit concursum instituere, examinare, & approbare, ac Oeconomus, & Vicarius deputare: denique omnia alia, quae super hoc decretum permittuntur, praestare. Ita cum aliis refert Garciae de Benef. part. 9. cap. 2. num. 130. qui testatur, idem tenuisse Rotam ex sententia Sac. Congreg. in una Forosempren. Parochialis 15. Januarii 1593. & 7. Maii ejusdem anni coram D. Mantica, & in una Tarvisina jurisdictionis 17. Februarii 1595. coram D. Litta. Vide verb. Concursus, art. 1. num. 8. An Abbates, & alii Praelati jura episcopalia habentes gaudeant facultate dispensandi, & absolvendi concessa Episcopis a Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 6. vide verb. Irregularitas, quoad ejus dissolutionem, & dispensationem, art. 3. num. 13. & seq. ¶ Possunt hujusmodi Abbates & Praelati, quocumque nomine nuncupentur, dummodo habeant territorium nullius diocesis, plenamque in eo jurisdictionem quasi episcopalem, conferre beneficia, adhuc curata, & Parochos, ac Beneficiarios instituere, institutione etiam autorizabili. Nec valet Episcopus visitare Ecclesias, nec Clericos ejus territorii. Possunt praeterea procedere contra quemvis Concionatorem ibi absorta concionantem, & punire Reli-*

giosum inibi extra monasterium delinquentem. Mendo in Epitome num. 2. ex Trident. sess. 5. de reform. cap. 2. & sess. 6. de reform. cap. 3.

Valent unire beneficia (Barbosa de potest. Episcop. alleg. 66. & alii ex Trident. sess. 21. cap. 5.) in ecclesiis parochiales sui territorii, & transferre beneficia ab ecclesiis dirutis ad alias, & illas facere reaedificari. Necnon revivere dispensationes, quae ad suum territorium deveniunt. Et circa mutationem voluntatis, seu dispositionis testatorum possunt idem, quod ex juxta causa Episcopus vigore Tridentini, sess. 22. de reform. cap. 5. & 6. etiam agnoscere de subreptione, & obreptione gratiae concessae alicui super absolutione publici criminis, quod Episcopis conceditur, Trident. sess. 13. de reform. cap. 5. Et quae his competunt, seclusis iis quae ad ordinem spectant respective, praefatis Abbatibus, ac Praelatis competunt. Hinc

30. Possunt Abbates praedicti visitare omnia opera pia (Riccius in praxi aurea res. 330.) Collegiorum, & Hospitalium in suo territorio. Rursus examinare, ac visitare Notarios sui territorii (Lezana t. 4. cons. 45. n. 72.) etiam si Apostolica, Imperiali, aut Regia (Vide additiones hispanicas, in verb. Administrator, Cancelleria, Capella, Notarius, & Visitare contentas) auctoritate instituti fuerint; atque illos valent punire ob delicta in suo munere patrata.

Rursus possunt cognoscere de causis criminalibus Clericorum (de Narbona l. 59. gl. 1. tit. 4. l. 2. Recop.) sibi subditorum, necnon de causis matrimonialibus. (Vide addit. hispan. in verb. Decima.) Item approbare Confessarios erga suos subditos (Suarez tom. 4. de panit. dec. 28. sect. 5.) illosque examinare: item approbare ad concionandum in suo territorio; haec enim omnia concedit Episcopis Tridentinum, Ceterum Confessarii ab hujusmodi Abbatibus approbati possunt audire Confessiones non solum parochianorum sed peregrinorum, & advenarum illuc accedentium, sicut possunt approbati ab Episcopo in ejus diocesi. Quin & absolvere possunt advenas absque fraude illic accedentes a casibus reservatis in eorum territorio (Card. Lugo de panit. dec. 20. sect. 5. num. 71.) qui inibi non sint reservati; quia reservatio casuum solum tollit potestatem absolvendi his Confessariis, qui sunt in territorio Reservatis.

Valent etiam Clerici secularibus sibi subditis concedere dimissorias ad ordines, Tamburinus de Jure Abbat. d. 2. q. 26. Et tunc non debent illi Clerici ab Episcopis examinari, stante etiam Concilio Tridentino. Diana p. 5. tr. 10. resol. 40. Nam Tridentinum dumtaxat ait, id competere Episcopis, intra quorum fines existunt Clerici seculares. Territoria autem ejusmodi Abbatum, seu Praetorum, & Clerici, sunt extra fines, cum non sint in diocesi, sed sint nullius diocesis verè, & realiter, & non intra fines; ne solum nomine tenus dicantur nullius diocesis. Hinc Abbates praedicti dispensare valent etiam in interstitiis, non solum in casibus, in quibus tonsuram, & minores ordines conferre possunt, sed etiam in eo casu quo suos subditos cum dimissoriis remittunt, ut ab Episcopis ordinentur. Diana p. 5. tr. 10. resol. 40.

Possunt hujusmodi Abbates dispensare ex juxta causa (Lezana tom. 4. consulti. 45. num. 104.) in defunctis iudicibus ad matrimonium requisitis (Vide §. 17. Pragm. Sanct. in verb. Exhereditatio add. hispan.) & concedere licentiam assistendi matrimoniis, cum sint Ordinarii in suo territorio. Insuper congregare in eo Synodum (Tambur. tom. 3. d. 3. q. 3.) & constitutiones synodales condere; atque etiam reservare casus. Sed observanda est forma tradita a Clemente VIII. in Bulla de reservatione casuum, quae adducitur a Tamburino tom. 2. d. 13. quest. 2.

Possunt insuper Abbates praedicti imponere censuras (Vide addit. hispan. verb. Censura, & Mulctae) interdictionum, & cessationem a divinis. Necnon ex causa dispensare cum subditis in recitatione officii canonici, cum is sit actus jurisdictionis ordinariae ad Praelatos spectans, Navarr. cap. 12. de Hervis num. 24. Praeterea commutare vota non reservata, & in iis dispensare.

re. Adhuc concedere facultatem egrediendi & ingrediendi monasteria Monialium sibi subiectarum in casibus permittit ob urgentem necessitatem, & juxta causam, Gibalinus de clar. Monial. d. 4. §. 5. quod competit omnibus Praelatis ejusmodi monasteriorum.

Concedere pariter valent veniam, ut quivis Episcopus, etiam titularis, exerceat pontificalia in suo territorio, Barbosa de Jur. Eccl. l. 1. cap. 17. n. 109. Neque tamen concedere Indulgentiam, quia haec potestas reservatur solis Episcopis privative quoad omnes alios.

Possunt denique consecrare calices, altaria, campanas, & hujusmodi alia, etiam ad usum ecclesiarum non sibi subditarum, Diana p. 3. tr. 2. res. 15. Quod etiam competit Abbatibus Monasticis, ex privilegio ab Innocentio VIII. concessio. Necnon subditis conferre primam tonsuram, & minores ordines; & demum benedicere omnia ornamenta ecclesiae, vasa, capellas, & ecclesias in suo territorio. ¶

30. Abbates & alii Praelati jurisdictionem quasi episcopalem habentes, quoad usum Pontificalium, & quoad benedictiones, indulgentias, & alia, tenentur servare formam praescriptam in decreto generali Sacrae Congregationis Rituum ab Alexandro VII. approbato 1659. die 27. Septembris, & declarationes emanatas super eodem decreto anno 1660. die 20. Julii. Et ad hoc, ut quisque praec oculis habeat quid circa illa possit, vel non possit, hic addi litteram subnectuntur.

DECRETUM

Circa usum Pontificalium Praelatis Episcopo inferioribus concessorum a Sacra Rituum Congregatione ordinaria habita coram Sanctissimo Alexandro VII. emanatum die 27. Septemb. 1659.

31. **SUPER** Altari, in quo sacra erunt facturi, septimum nequaquam apponant candelabrum.

II. Cathedram, seu sedem fixam, & permanentem in eorum ecclesiis ne detineant, sed tribus ipsis diebus, quibus ex antiquis decretis tantummodo pontificaliter celebrare est iis permittum, mobili Sede, seu Cathedra utantur, quam nihilominus serioe panno coloris festivitatis congruentis obducere poterunt, non auro contexto, aut phrygio, sive basilico opere exornato.

III. Baldachinum adhibere supra sedem poterunt non pretiosum, aut aureum, sed simplex, & eo, quod altari superimponitur, materia, & opere inferius. Ad ipsam autem per duos tantum gradus in Presbyterii superficie stratos ascendatur.

IV. Non abacum alium praeter parvam mensam, & in cornu Epistolae parare faciant, in qua duo candelabra cum candelis, necnon mitra, calix, missale, turibulum, navicula, & reliqua ad celebrationem necessaria collocentur. Prope vero mensam eandem parieti haerens Baculus pastoralis aptetur.

V. Dies vero, quibus solemniter ipsis celebrari conceditur, sint de praecipuo festivi, vel alii, in quibus ipsos pontificaliter celebrare festivitatis ratio exigat, nempe Patroni Loci, Fundatoris Ordinis, Tituli, & Dedicacionis Ecclesiae. Abstineant autem ab hujusmodi Pontificalium usum in Officiis, & Missis Defanctorum quocumque die, etiam festivo, & de praecipuo.

VI. Ad ecclesias accedentes licet pontificaliter divina peracturi, isdemque absolutis ab altari recessuri a suis Canonicis, vel Monachis (ut mos est Episcoporum) ne associari se sinant.

VII. Praeter duos Sacrificii ministros, Diaconum nempe Evangelii, & Subdiaconum Epistolae, duo alii tantum Diaconi cum Dalmaticis, & unicus Presbyter cum Pluviali eis assistant. Duo insuper Capellani, qui de Mirra, & Baculo, ac totidem Acolythi pro candelabris inserviant. Praeterea sex alii Canonici, vel Monachi, duo scilicet Pluvialibus, duo Planetis, totidemque Tunicellis indui divinis hujusmodi interesse valeant, qui tamen non in sedibus, seu stallis choralibus, sed in scamnis absque postergalibus panno viridi laneo cooperitis situ congruo accommodatis, moxque illinc removendis considerant.

VIII. Mitram pretiosam, nisi illis expressè a S. Sede indultam, non adhibeant. Sub mitra pileolum nigri tantum coloris induant. Baculum pastoralem albo velo appenso deferant, ab isisque, & aliis pontificalibus etiam de Ordinariorum licentia extra ecclesiam sibi subjectas prorsus abstineant, & neque in Processionibus, quae ab eorum ecclesiis per vias extra ambitum, vel parochiam decurrunt, insigniis praedictis utantur, vel penes se perferri faciant.

IX. Regulares Rocchetum non deferant, nisi ex tali ordine fuerint, cui indumentum hujusmodi competat.

X. Invitati ad ecclesiam exemptam, nec in illa Pontificalibus uti valeant, nec ii, qui non fuerint Abbates perpetui, vel benedicti, in propriis ecclesiis uti possint privilegio perpetui Abbatibus, vel aliis benedictis indulto.

XI. Sacras vestes ex altari non sumant, nisi pontificaliter divinis vacaturi.

XII. Indulgentias impertiri, vel publicari non audeant, absque expresso Sanctae Sedis indulto.

XIII. Pontificales benedictiones cum trina cruce productione in Missis tantum Pontificalibus, necnon Vesperis, & Matutinis pontificaliter iidem celebratis licere sibi tantum meminerint. Privatim vero populis, quamvis pleno jure subjectis, nisi expresse ipsis permittum fuerit, etiam pontificalibus indui per ecclesiam incedentes, benedicere non presumant. Idem etiam inquitur constit. incip. Exemplis a Benedicto XIV. tom. II. Bullar. pag. 426. ubi formam benedictionis praescribit, de qua infra verb. Benedicti. art. 5. n. 32.

XIV. Praesente Episcopo sine speciali Sedis Apostolicae permisso, etiam pontificaliter celebrantes, a benedictionibus cessent.

XV. Si Episcopus aderit, ipsi Sedes in cornu Evangelii uno saltem gradu eminentior Abbatiali esse erigenda, haecque altero gradu humilior, ut dictum est, in cornu Epistolae collocetur. A latere Episcopi Canonici Cathedralis, prope Abbatem Canonici, vel Monachi monasterii, & abbatialis ecclesiae considerant. Confessionem cum celebrante Episcopo faciat, isque thus thuribulo imponat, Evangeliorum textum osculetur, & populo solemniter (quamvis Abbas ipse pontificaliter celebrat) benedicat. Episcopus praeterea trino ductu, & immediate Canonici Cathedralis duplici, moxque Abbas (nisi celebret) pariter duplici, ac subinde Canonici, vel Monachi abbatialis ecclesiae unico tantum ductu thurificentur.

XVI. Abstineant tamen Episcopi, ubi consuetudo contraria non viget, a frequenti hujusmodi accessu ad ecclesiam exemptas in similibus actibus, ut liberius Abbates valeant suis uti privilegiis.

XVII. In Ordinationibus Canoniorum, Clericorum, Monachorum, necnon in vestitionibus Monialium, & emissione professionis earumdem, etiam pleno sibi jure subiectarum, in benedictionibus sacrae suppellectilis, ceterisque actibus (Missarum, Vesperarum, & Matutinorum) solemniter tertium tantum in anno, ut praefertur, exceptis neque in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque locis tam publicis, quam privatis quantumvis exemptis, eisdemque Abbatibus pleno jure subjectis, mitram, baculum, & quaevis alia pontificalia insignia, nisi de expressa Sedis Apostolicae concessione, adhibeant.

XVIII. Ecclesiasticam suppellectilem pro servitio dumtaxat suarum ecclesiarum, vel monasteriorum benedicant.

XIX. Reliqua pontificalia extra loca ipsi Abbatibus subjecta vel pro servitio alienae ecclesiae, aut in subditos pariter alienos, etiam de licentia Ordinarii exercere non valeant, puta campanarum benedictiones, calicum, & similia, in quibus adhibetur unctio, necnon minorum ordinum collationes.

XX. Concionatoribus, qui eorum subditis verbum Dei praedicandi non acciperint, benedictionem largiri non presumant, sed Episcopis, quibus hujusmodi jus privative competit, omnino dimittant.

XXI. In Missis privatis, quoad indumenta, caeremonias, Ministros, altaris ornatum, & benedictionis largitionem a simplici Sacerdote non discrepent, deinde sacras vestes induant in sacristia, neque utantur cruce

peccatori, unico sint contenti Ministro, aquam cum pelvi, & urceolo argenteis sibi ministrari non sinant, duasque tantum candelas super altari adhibeant.

Declaratio decreti Sacra Rituum Congregationis emanati die 27. Septembris 1659. circa usum Pontificalium pro Congregatione Cassinensium.

PROCURATOR Generalis Congregationis Cassinensium Sanctissimo humiliter supplicavit, ut dignaretur præcipere Congregationi Sacrorum Rituum, ut quæ Abbatibus Cassinensibus particulari Apostolicæ Sedis indulto ex vetitis, ac præter expressa in decreto novissime super usu pontificalium edito, adhibere liceat, prævia discussione declaret. Sanctissimus autem Oratoris preces ad eandem Congregationem transmisit, rescriptisque per Eminentiss. D. Cardin. Francionum notulam dubiorum supplicii libello subnexam in ipsa Congregatione referri, quæ

Ad §. quartum decreti, quo prohibetur usus præterquam unius Abbati, asserentibus Monachis hæcenus ab immemorabili tempore eorum Abbates adhibere consuevisse secundum Abacum ad pelves, & urceolos exponendos, censuit servandum esse Decretum.

Ad §. quintum, quo tribus diebus tantum de præcepto &c. pontificalis celebratio permittitur, exponentibus Monachis taxativam hujusmodi non extendi ad usum pontificalium sine baldachivo, ac propterea ex Alexandro II. sibi competere usum pontificalium in executis nobilium virorum: Sacra Congregatio censuit hujusmodi privilegium tantummodo suffragari monasterio Cavensi, nec ad alia monasteria extendi.

Ad §. sextum, quo in accessu Abbatis divina peracturi, & recessu ejusdem post divina absoluta, prohibetur associatio more Episcoporum, affirmantibus Monachis se ab immemorabili tempore simili associatione usos esse, atque indecorum videri, ut Abbas pontificaliter peracturus divina, solus ecclesiam petat; Sacra Congregatio censuit annuendum esse petitis, modo non extra, sed intra septa monasterii sese ad ecclesiam conferant.

Ad §. septimum, quo taxatur numerus Ministrorum, exponentibus Monachis, Abbates indigere Ministris ad librum, ad candelam, ad intortitas elevationis, & ad candelabra Evangelii, ad mitram, & baculum: Sacra Congregatio censuit indulgendos fore alios quatuor Ministros cotta indutos, præter expressos in Decreto.

Ad §. octavum, quo usus mitræ pretiosæ, & baculi sine velo appenso vetitus est, asserentibus Monachis mitram pretiosam ipsi de jure competere, velum quoque nunquam eos consuevisse baculo appensum adhibere, nec esse de ritibus Romanæ Ecclesiæ, sed Ambrosianæ tantum: Sacra Congregatio censuit quoad mitram, servandum esse dispositionem cap. Ut Apostolicæ de privileg. in 6. quoad baculum servandum esse Decretum. (Vide infra n. 35.)

Ad §. decimum, quo prohibetur usus pontificalium in aliena ecclesia, licet exempta, quamvis Abbas ad ipsam fuerit invitatus, exponentibus monachis eos inibi pontificalibus insigniis hæcenus usos esse, idque à jure ipsi permissum præsumere: Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum.

Ad §. undecimum, quod sacras vestes ex altari sumere Abbates privatim celebraturi prohibentur, asserentibus Monachis se hæcenus tali privilegio gavisos esse; Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum.

Ad §. decimumtertium, quo disponitur ne Abbates extra pontificalia, pontificali more, ac trina crucis productione, nec non privatim occurrenti populo pontificaliter induti, etiam per ecclesiam incidenter benedicant: asserentibus Monachis, Abbates in Missis privatis hæcenus Episcopali more benedixisse, & pontificalibus præsertim indutos, per ecclesiam transientes occurrenti populo benedictionem elargiri consuevisse; Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum.

Ad §. decimumquartum, quo in præsentia Episco-

pi Abbatibus denegatur facultas benedicendi solemniter, etiam in pontificalibus, asserentibus Monachis, ex privilegio ipsis, etiam præsentè Episcopo, benedictiones hujusmodi competere: Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum.

Ad §. decimumquintum, quo traditur ordo inferioribus Prelatis divina pontificaliter peragendi, præsentè Episcopo loco Ordinario, exponentibus Monachis Episcopo veitum reperiri ingressum in eorum ecclesiis ipsis invitatis: Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum.

Ad §. decimumseptimum, quo usus mitræ, & reliquorum insignium pontificalium, præterquam tribus anni diebus abrogatus est, suggerentibus Monachis, indecorum videri, ut in ordinibus conferendis, in consecrationibus; in receptionibus; & professione Monachorum, & Monialium Abbates mitram non adhibeant Sacra Congregatio censuit indulgendum fore, ut ea tantum utantur in actu ordinationum, & benedictionum cum sacro oleo.

Ad §. decimumoctavum, quo vetita est Abbatibus benedictio sacra suppellectilibus pro usu allenarum ecclesiarum, asserentibus Monachis, etiam pro aliena ecclesia ex apostolico indulto eis licitum esse ecclesiasticam suppellectilem benedicere: Sacra Congregatio mandavit exhiberi indultum authenticum ex archivio apostolico desumptum, ac interim abstinere.

Ad §. vigesimum primum, quo in Missis privatis prohibentur Abbatibus quivis ritus, & prærogativæ ad Episcopos privatè spectantes, exponentibus Monachis, Abbates Cassinenses hæcenus in Missis privatis, adhibuisse quatuor candelas, Ministros ad lotionem manuum, & duos Assistentes cum cotta &c. Sacra Congregatio censuit servandum esse Decretum, presentisque declarationis decretum typis imprimi posse concessit die 12. Junii 1660.

Predictis autem Sanctissimo relatis, Sanctitas sua ea approbavit, & decretum editum die 27. Septembris 1659. omnino exequi, & servari mandavit. Verum quoad §. quintum, sextum, septimum, octavum, & decimumseptimum, ad limites tantum præsentis declarationis, & non alias, salva quavis contraria verbaliter expressa dispensatione privilegiorum particularibus monasteriis Congregationis Cassinensium concessorum.

Die 20. Julii 1660. J. Episcopus Sabinen. Card. Sacchetti. Loco Sigilli. Franc. Maria Phebeus Sac. Cong. Rit. Secret.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

const. incip. Inter plures tom. 1. Bullarii §. 16. quo sensu ab Auctore dicitur in appendice, simplices Abbates aliquando Superioribus Generalibus præcedere.

Abbates habentes jus mitræ & baculi etiamsi Titulares & Commendatarii sint, sive Seculares, sive Regulares, præcedunt in Synodo Canonice etiam Cathedralis capituliter non intervenientes Benedict. XIV. de Synodo Dioc. lib. 3. cap. 10. num. 5. & Cæremoniales Episcop. lib. 1. cap. 31. Inter Abbates verò præcedit, qui dignitatem prior sit assecutus: Idem Pontifex loc. cit. n. 6. & cap. fm. dist. 17. & cap. 2. 15. & 16. de Majoritate & obedientia.

Habentes jurisdictionem quasi Episcopalem habent suffragium in Concilio Provinciali, ac subscribunt, & jus etiam habent intervenendi Conciliis Generalibus. Idem lib. 8. cap. 2. num. 5.

Abbatum, aliorumque Prælatorum Regularium jurisdictionem temporalem, & spirituales in subditos seculares habentium residentie exempta sunt à visitatione, correctione Episcoporum, etiam quoad curam animarum: hoc est, nullum Episcopum exercere possunt jurisdictionis actum in Parochis, & Parochianis, in quos Abbates, & alii Superioris Regularis aliam jurisdictionem habeant, nisi tamen Episcopi alia de causa & titulo sint in quasi possessione majoris juris; Benedic. XIV. constit. incip. Firmandis tom. 1. Bull. n. 12. & seq.

Inter Abbatem Commendatarium Cryptæ Ferrate & Episcopum Tusulanum lis terminatur à Benedic. XVI. per constit. incipientem Inter multa & tom. 1. Bull. ac decernitur, Monasterium, & Monachos exemptione passiva gaudere; in territorio verò ejusdem Cryptæ Ferratæ ex immemorabili consuetudine Tusulanum Episcopum jurisdictionem exercere, ideoque ad eum jus in Clerum, & Populum illius Abbatie pertinere. Abbat præterea nonnulla privilegia de novo concedit, scilicet conferendi Sacramentum Confirmationis semel in anno; approbandi Confessarios pro secularibus in perpetuum; recipiendi examina testium pro statu libero; concedendi licentias publicationum matrimonii; cognoscendi in prima instantia causas civiles mensæ Abbatialis etiam ad forum ecclesiasticum spectantes.

Abbatia Farfensis singularibus privilegiis ab Urbano VIII. cumulata fuerat, cum verò ex amplis juris jurisdictione lites, & alia sequerentur incommoda, Benedic. XIV. constit. incip. Dum universi, tom. 2. Bull. Abbatibus jurisdictionem restrinxit, ab illa dismembrando varias ecclesias, oppida, monasteria, & loca pia in variis diocesis existentia; reservatam tamen Abbatibus juratam ecclesiasticam in ecclesiis, & beneficia dismembrata.

Abbates, Priores, aliique, qui spirituali jurisdictione quasi episcopali in suis monasteriis, & ecclesiis, eorumque territorii ab omni alia Episcoporum diocesi omnimodè separatim potiuntur, limina Apostolorum visitare, & ecclesiarum suarum statum exponere debent. Qui in Italia sunt, & Insulis adjacentibus, tertio anno, reliqui verò quinto, ita ut illi tertio quoque anno; isti verò quinto redeuntem idem institutum repetere debeant, quæ annuorum supputatio à tempore captæ possessionis, & suscepti monasteriorum, & ecclesiarum regimini & curæ incipiat. Qui verò neglexerint, eos ab ingressu ecclesie, ac etiam ab administratione tam spiritualium, quam temporalium, necnon à perceptione fructuum suorum monasteriorum tamdiu suspendantur, donec à contumacia respicientes relaxationem hujusmodi à Sede prædicta meruerint obtinere. Bened. XIV. constit. incip. Quoad Sancta, tom. 1. Bull.

Abbates hujusmodi si Romæ sint, coram S. R. E. Diacono Card. Priori, si verò extra Urbem, vel coram Nuntio Apostolico, vel coram Catholico Episcopo tamquam delegato Sedis Apostolicæ jurare debent, se sacras Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli memorias personaliter ac per seipso visituros; formula autem juramenti ibidem præscripta recensetur infra verb. Juramentum, art. 3. num. 37.

Nota à Additionibus ab Auctores factæ collatæ fuerunt cum Apostolicis Constitutionibus, & ad earum normam emendatæ, atque auctæ.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbat Generali Ordinis Monachorum S. Hieronymi Congregationis Italice Indultum conceditur interveniendi Capellis Pontificis, locusque cum aliis Abbatibus Generalibus eidem assignatur in consueto scamno, immediatè post alios modernos & pro tempore existentes ordinum monasteriorum Abbates Generales, & cum habitu prælativo ipsi aliàs à Sede Apostolica concessu, se juxta ritum cum pontificalibus indumentis; Benedic. XIV. constit. incip. Romanorum Pontificum.

Abbatia Fuldensis in Episcopatum erigitur, cum omnibus juribus, & prærogativis, præsertim tamen statu Regulari; ita ut idem Episcopus, & Abbas Fuldensis sit, & nuncupetur Benedict. XIV. in tom. 4. sui Bull. constit. incip. In Apostolicæ Dignitatis apice: Fuldensis verò diocesis, & episcopatus, Maguntinæ Archiepiscopi Ecclesie jure metropolitico declaratur subjectus ab eodem Bened. XIV. constit. incip. Saluberrimum.

Pactiones, capitulationes, seu concordatæ ante electionem seu postulationem initia cum eligenda Abbatis, vel Priorissa, sive monasterium, & capitulum ex solis fœminis, sive utriusque sexus personis constet, Innocentiana constitutione abrogantur. Benedic. XIV. constit. incip. Pastoralis regimini, in qua confirmatur decretum Congregationis Consistorialis, quo fuit declaratum sub constitutione Innocentii XII. super Capitularibus Sede vacante initis, comprehendi etiam monasteria, & collegia utriusque sexus, necnon etiam constitutione prohiberi quascumque pactiones, & capitulationes; etiam per se honestas, & licitas.

De Abbatibus exemptis præcè disserit Auctor. Dignitas verò materie exigit, ut de ipsis paulò latius disseratur. Hi triplicis sunt speciei. Alii primæ speciei dicuntur, qui principaliter cum certis locis ab Episcoporum jurisdictione eximuntur, & non nisi per consentiam aliqua domantur jurisdictione non in populum & clerum, sed in personas eorum locorum. Alii nuncupantur secundæ speciei, qui nonnullis exceptis que nominatim prohibentur, obtinent quæ ad Episcopos pertinerè dicuntur lege jurisdictionis in populum & clerum aliquorum oppidorum, remanentibus tamen oppidis illis in diocesis suorum Episcoporum, & sic Episcopis competentibus cunctis, quæ ad eos jure ordinis & lege diocæsanæ pertinent, quæ vetita sunt ipsis Abbatibus secundæ speciei, tum quæ Episcopi in loca exempta sunt delegata. Alii tertiæ speciei vocati, qui plenus obtinent quæ ad Episcopos lege jurisdictionis pertinent in populum, & clerum certorum oppidorum, iis à diocesis suorum Episcoporum separatim, adeoque Episcopis minime competentibus, quæ ad ipsos pertinent jure ordinis, legaque diocæsanæ, sed tantum quæ delegata ipsi sunt in loca Nullius. Confer. Card. Petra in comment. ad Constit. Apost. Constit. 6. Alex. III. sect. 1. num. 1. & plur. seq. & Constit. 4. Calixti III. sect. 1. num. 6. & plur. seq. Clement. in sua Concord. Pastoral. p. 1. cap. 4. à n. 64. ad fin. &c.

Num dari queant Abbates exempti exemptione, ut ajunt, nativa, consule Clem. in sua Concord. Pastor. part. 1. cap. 5. à num. 18. ad fin. Regulariter verò Abbates evadunt exempti vel privilegio pontificio, vel prescriptione, seu quod idem est, vel exemptione dative, vel exemptione prescriptiva.

Quod attinet ad privilegium pontificum, quum nulla in re magis peccatum sit, quam in falsandis id genus privilegiis pontificiis, ut sunt antiquæ querelæ Petri Blesensis in Epist. 68. nomine Richardi Archiepiscopi Cantuariensis scripta ad Alexandrum III. & docti Hericourt in legib. eccles. suo ordin. restit. p. 1. cap. 11. §. 11. Prudente proinde consilio in jure canonico statutum est, ut in controversiis de exemptione non nisi exhibitis Autographis iudicium ferri possit, ut jamdudum præscripsere Alexander III. in cap. Accipimus de fide instrument. & Bonifac. VIII. in cap. Quam personæ de privileg. in 6. l. 44. tit. 18. part. 3. Quinimodò examinanda sunt Autographa juxta rigidas illas artis criticæ regulas, quas ad detegendum, utrum ea vera sint an falsa, circa qualitatem chartæ, formam scripturæ, adjunctionem filii, & alia id genus proposuit Innoc. III. in

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, in actibus monasticis præcedere non debent Proto-Archimandritis; extra verò ad usus monasticos, solum servari debet, ita ut ubi usus invaluit, ut Abbas præcedat Proto-Archimandritam, in posterum etiam eadem præcedentia ad Abbates pertineat. Benedic. XII. const.

Abbas exemptus non potest ab Episcopo excommunicari ex ejus ordinaria auctoritate; Sac. Congr. Episc. in Nullius Burgi S. Sepulchri 25. Feb. 1712. Ponente Card. Coloredo, ut refert Ursaya tom. 3. p. 1. discept. 15. Abbat Regulari non habenti jurisdictionem quasi episcopalem, nec territorium separatam, concedi non solet indultum consecrandi ecclesiis noviter edificatas; Sac. Congr. Rit. in Pragensi præsentis indulti 31. Aug. 1715. ut refert Ursaya tom. 1. p. 1. discept. 10. Abbates & Abbatia S. Elize Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet territorium separatam, & jurisdictionem quasi episcopalem; S. Cong. Conc. in Angl. 27. Nov. 1714. ut refert Ursaya t. 2. p. 1. discept. 9.

Clement IV. in decretali, Ut Apostolicæ, de priv. in 6. decrevit, ut Abbates, & alii exempti, quibus usus pontificalium est à Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis, & Episcopaliibus Synodis nisi possint mitris tantummodo auro frisatis, non tamen aureas, vel argenteas laminas habentibus: Prælati autem non exempti, sed qui usum pontificalium habent, in iisdem sacris conventibus, mitris puris dumtaxat, & simplicibus, albis, & planis uterentur. Benedic. XIV. constit. incip. Causarum tom. 2. Bull. pag. 350.

Abbates inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii

in cap. Licet, & in cap. Quam gravi de crimine falsi. L. 4. tit. 20. part. 3. Conferendus de hisce regulis omnino est Rousseaud de la Combe in sua Jurisprud. Canonica verò. Exemptio sect. 7. dist. 5. per tot.

- 52 Privilegium pontificium, ut importet exemptionem vel primæ, vel secundæ, vel tertiæ speciei, debet esse clarissimum, nam in quovis dubio contra exemptionem, utpotè Episcopis præjudiciale & sic odiosam, respondendum est. Zypeus consulti. cap. 1. n. 1. tit. de privilegijs. Vanesp. Jur. eccl. univers. part. 3. tit. 12. c. 5. num. 3. & seq. Antiquitas non consuevit Romanos Pontifices concedere privilegium nisi requisito consensu Episcopi, cujus jurisdictioni præjudicium irrogabatur, demonstrant Thomassin. de veter. ac nov. eccl. disciplin. t. 1. lib. 3. c. 38. per tot. Hericourt in leg. eccl. seu ordin. restituti part. 1. c. 11. §. 7. Quibus verò verborum formulis tributa nec ne censi debet exemptio primæ speciei, quibus exemptio secundæ speciei, & quibus demum exemptio tertiæ speciei longum esset tradere. Vide Cardinal. Petra in commentar. ad consti. Apostol. consti. 6. Alex. III. sect. 1. fer. per tot. Clement. in sua concord. Pastoral. p. 1. cap. 6. ferè per tot. & potissimè Decretales à Summo Pontifice Benedict. XIV. editas in Spiren. Jurisdictionis, in Conversana Jurisdictionis, sum in Tusculana Jurisdictionis. Quod si cupias interpretationem hujusmodi privilegiorum pro exemptione tertiæ speciei, consule Decisiones Rotæ in Maricene. seu Nullius Jurisdictionis super bono jure 7. Junii 1700. coram bon. mem. Alato, & in Bridinorien. seu Nullius Foropompilic. Jurisdictionis 28. Aprilis 1725. coram bon. mem. Cerr.
- 53 Quod verò concernit præscriptionem, si de exemptione vel primæ vel secundæ speciei agatur, sufficit immemorabilis, vel centenaria, vel quadragenaria cum titulo colorato. At si quaestio sit de exemptione tertiæ speciei, non nisi immemorabilis efficax est, uti definitum fuit in reformatione antiquæ sententiæ aliàs à Rota amplèxæ in celebri decreto Congregationis particularis exarato à R. P. D. Prospero Lambertini, & approbato à S. M. Clem. XI. die 14. Januarii 1721. Censuitque Rota in S. Angeli Lombardorum Jurisdictionis 4. Fe-

Supposito, Collatores Archi-episcopos inferiores adesse in Hispania, (1) & per consequens aliquos Abbates & Praelatos in beneficiorum collatione facultatibus parës, est menti tenendum, quòd, licet hæc rigorosè accepta, quovis tempore, ipsis competat; (2) late sumpta, minimè verò; extendi enim ultra beneficia, in uno ex mensibus, Martii, videlicet, Junii, Septembris, & Decembris vacantia, haud debet; (3) Et hoc non semper: utpotè, si per incompatibilitatem vacans extierit, sequenti veniet intelligenda distinctio, præmaximè post innum. concordatum: qui provisionem, aut nominationem ad beneficium, assequitur, à Rege Catholico, ab Ordinario Collatore, aut alio legitimo Patrono adipiscitur: si à Rege, exceptis Præbendis per Concursum conferendis, Patrimonialibus, patronatusque laicorum beneficiis; jure ordinario, Hispano sermone de resultu, ad ipsorum presentatio expectat; (4), si nominatio, vel propriè collatio fit ab Ordinario territorij, quicumque sit, sumiturque possessio intra quemlibet ex mensibus ipsi reservatis, tunc, ut congruo in tempore vacatio superveniens, sunt per ipsum conferenda, (5) dummodò ex supra recensitis non fuerint; (6) sin autem incompatibilis beneficii ab alio legitimo Patrono fiat presentatio, vacationis tempus erit inspicendum: pertinebit equidem,

- (1) L. 1. tit. 16. partit. 1. Beneficio, tanto quicquid decit como bien fecho: et estos beneficios deben los dar los Obispos, è los otros Prelados mayores en las Iglesias onde non hay Obispos, asi como son Abades: L. 11. tit. 6. lib. 1. convent. r. Que los Arzobispos, Obispos, y Coladores inferiores deban continuar en lo venidero en proveer los beneficios Ord. Circul. Regia Camere. 12. Junii 1769. n. 5. Si en esa diocesi hubiese algunos Prelados inferiores: pero son Coladores de los comprendidos en su jurisdiccion:
- (2) Cit. L. 11. convent. 6. Para que en lo venidero proceda todo con el debido sistema, y en quanto sea posible se mantenga ilela la autoridad de los Obispos, se conviene, en que todos los que se presentaren, y nombraren por su Magestad Católica, y sus sucesores à los beneficios arriba dichos, aunque vacaren por resulta de provisiones reales, deban recibir indistintamente las instituciones, y colaciones canónicas de sus respectivos Ordinarios:
- (3) Cit. L. convent. 1. ibi: Siempre que vagen en

br. 1756. §. 19. cor. Reverendis. P. D. Bussio, mox dictum decretum non esse legem novam, sed legis veteris declarationem, atque hic locum habere, etiamsi agatur de casu ante ipsum jam per rem judicatum definito, qui in gradu restitutionis in integrum revidetur. Sublatam verò ab hoc decreto non fuisse observantiam in linea interpretativa privilegij pontificij patet ex ipso decreto.

Ex quibus actibus præscriptione acquiratur exemptio primæ speciei, tradunt Frances. de eccl. cathol. c. 30. n. 156. Rot. in recent. dec. 76. n. 11. p. 10. cor. Mol. dec. 76. n. 18. & dec. 846. n. 109. optimè in Orndyrgen. Jurisd. 29. Januar. 1725. fer. per tot. cor. bon. mem. Cerr. At facile haud est discernere quibus ex actibus præscriptione acquiratur exemptio secundæ speciei, tum exemptio tertiæ speciei. Vicinitas enim, quæ intercedit potestatem Abbatis tertiæ speciei, sæpè in causa est, ut qui actus sufficient ad præscriptionem exemptionis secundæ speciei, pro errore trahantur ad præscriptionem exemptionis tertiæ speciei, ut conqueritur Clem. in sua concordia Pastoral. p. 1. c. 4. n. 89. Ad vitandum errorem hunc oportet unam ab altera potestate distinguere, limitesque uniuscujusque statuere, ut dignosci inde possit, quinam actus proprii sint unius, & quinam alterius præscriptionis.

Abbatibus secundæ speciei, exceptis literis dimissoriis & excommunicationibus, quæ, monitionibus præmissis ad finem revelandi pro rebus substractis aut deperditis, feruntur, & si agatur de Abbate non Regulari, seu Seculari, cognitione causarum matrimonialium & criminalium, tum approbatione Confessoriorum, & Concionatorum, cetera ferè competunt, quæ ad Episcopos pertinent lege jurisdictionis, tum voluntaria, ut sunt collatio beneficiorum, & institutio Clericorum ad Patronos presentatorum, destinatio Officialium, & quæcumque nullo judiciali strepitu peraguntur; tum contentiose, ut sunt potestas jus dicendi in causis ecclesiasticis, & delicata puniendi penis ecclesie, ut post alios tradunt Clem. in sua Concord. Pastor. p. 1. c. 4. n. 85. ad n. 98. P. Gaudent. à Janua de visitat. t. 1. c. 3. dub. 9. sect. 2. n. 4. Et ut rectè monet Clement. loco mox citato n. 94. exercere solet Abbas secundæ speciei actus jurisdictionis vel

- (4) Aut. Acord. 18. tit. 6. lib. 1. ibi: Y conformandome con el dictamen de la Cámara, en quanto à tocarme por punto general el derecho llamado de resultu, en todas las provisiones de beneficios, y demas prebendas eclesiasticas, compatibles, è incompatibles: executarase asi en todo, como lo previene la Cámara. Remission. 13. ejusdem: Quando su Magestad presenta para estas Iglesias, si los presentados tienen dignidades, canongias, curatos, u otros beneficios, la provision de ellos por costumbre immemorial pertenece à su Magestad; y para su presentacion se despachan Bulas por su Santidad siendo de su institucion; y lo mismo se observa en todas las resultas de estas promociones sin limitacion; pero esto no se entiende en Prebendas de concurso, ni en Beneficios del Patronazgo de Leigos, ni en Beneficios Patrimoniales.
- (5) Vid. sub n. 3.
- (6) Vid. sub n. 4.

cumulativè cum Episcopo (sunt ejus verba) vel privativè ad eum justa formam privilegij vel præscriptio- nis: Utroque tamen casu retinet Episcopus ea quæ sunt Ordinis, ut sunt ordinatio Clericorum, administratio Chrismatis, distributio Olei Sancti, & alia id genus,

dem ad Ordinarium, hæcine quolibet illis occurrente: in ceteris verò, secus: quoniam ad Catholicam Majestatem interè temporis nominatio spectabit, ad alium jure patronatus non attinente (1). Erga beneficia ecclesiastica in Grannate, Indiarumque regnis existentia nil inibi videtur novitè præventum, eo quod ad ipsorum Regum Catholicorum nominationem, ut antea, quoties vacaverint, fuit etiam concordatum, provideri (2). Omni circa hoc dubitatione semota, nemini ullà unquam offerri valebit in Indiarum vacantibus, quarum in ditioribus eidem Majestati jus patronatus universale competit, peculiaribus requisitis à Sacrosancto Tridentino Concilio ad ejus acquisitionem determinatis cum ornatus invenitur: ita ergo perspicuè leguntur in Bulla D. Julii II, (3) ann. Dom. M.D.VIII.

(1) L. 11. cit. convent. 5. ibi: Acuerda à la Magestad del Rey Católico, y à los Reyes sus sucesores perpetuamente el derecho universal de nombrar, y presentar indistintamente en todas las Iglesias Metropolitanas, Catedrales, Colegiatas, y Diocesis de los Reynos de las Españas, que actualmente posee, à las Dignidades mayores por Pontificalem, y otras en Catedrales, y Dignidades principales, y otras en Colegiatas, Canonicas, Portiones, Prebendas, Abadías, Prioratos, Encomiendas, Parroquias, Personatos, Patronatos, Oficios, y Beneficios Eclesiasticos, Seculares, y Regulares, cum cura, & sine cura, de qualquier naturaleza que sean, que al presente existen, y que en adelante se fundaren, si los Fundadores no se reservasen en sí, y en sus sucesores el derecho de presentar en los Dominios, y Reynos de las Españas, que actualmente posee el Rey Católico: L. 3. tit. 6. lib. 1. Ind. Los Arzobispos, Obispos, y Abadías de nuestras Indias se provean por nuestra presentacion à nuestro muy Santo Padre: L. 4. ejusd. Ordenamos, y mandamos, que las Dignidades, Canongias, Raciones, y Medias-Raciones de todas las Iglesias Catedrales de las Indias se provean por presentacion hecha por nuestra provision, librada por nuestro Consejo Real de las Indias, y firmada de nuestro nombre:

(2) L. 11. cit. §. 5. ibi: No habiendo habido controversias sobre la pertenencia à los Reyes Católicos de las Españas del Real Patronato, ó sea nomina à los Arzobispos, Obispos, Monasterios, y Beneficios Consistoriales, es à saber, eseritos, y tasados en los Libros de Cámara, quando vacan en los Reynos de las Españas, hallándose apoyado su derecho en Bulas, y Privilegios Apostólicos, y en otros títulos alegados por ellos, y no habiendo habido tampoco controversia sobre las nominas de los Reyes Católicos à los Arzobispos, Obispos, y Beneficios que vacan en los Reynos de Granada, y de las Indias, ni tampoco sobre la nomina de algunos otros Beneficios, se declara, deber quedar la Real Corona en su pacífica posesion de nombrar en el caso de las vacantes, como lo ha estado hasta aqui: (3) Bull. Julius Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam, Universalis Ecclesiæ regimini divina dispositione, licet immeriti, Præsidentis, Illa præsertim Catholicis Regibus libenter concedimus, per que eis decus, & honor accrescat, ac earundem terrarum Regis status, & securitati opportunè consulatur. Sane cum paucis ante temporibus carissimus in Christo filius noster Ferdinandus Aragonum, etiam & Sicilia Rex illustris, & claræ memoriæ Elisabeth Castellæ, & Legionis Regina, diutino Maurorum jugo ex Hispania ejectione, in Oceanum penetrantes, ignotis etiam terris salutiferum Crucis vexillum intulissent, ut scilicet quantum in se fuit verbum illud ratum facerent, in omnem terram extitit sonus eorum, subjugassentque sub axe ignoto, & insulas, & loca plurima & inter ceteras maximi pretij, & populatissimam unam, illicque Novam Hispaniam nomen imposuissent; Nos in ea, ut falsis, & perniciosis ritibus extirpatis, vera Religio plantetur, ad eorumdem Regis, & Regine præces instantissimas, nam Metropolitanam, Ayguacen, Ferrar. Bibliothec. Tom. I.

quæ sunt legis alacerana, ut sunt visitatio, exactio cathedrali &c. quæ vetita esse ipsi Abbati secunda speciei modo dictum est, & quæ Episcopi in loca exempta sunt delegata, ut præter mox adductos firmat Cardini. de Luc. de jurisd. disc. 1. n. 9.

De & duas Cathedralis, videlicet Maguen, & Baymen Ecclesias, cum summa christiani nominis gloria ereximus. Et ne animi nova fide imbuti, si pium aliquod opus aggrederentur in construendis ecclesiis, aut locis piis, illud in tali parte insulæ hujusmodi facerent, unde aut Religionis christianæ ibidem recenti, aut temporali Regum dominio præjudicium aliquod offerri posset. Accepimusque, quod præfatus Ferdinandus Rex (qui etiam Castellæ, & Legionis Regnum hujusmodi gubernator Generalis extitit) ac carissima in Christo filia nostra Joanna eorumdem Regnum Regina, ac ipsius Ferdinandi Regis nata eis, quod nulla ecclesia, monasteria, aut locus pius, tam in prædictis jam acquisitis, quam aliis acquirendis Insulis, & locis absque eorumdem Ferdinandi Regis, & Joannæ Regine, ac Regum Castellæ, & Legionis pro tempore existentium consensu erigi, aut fundari possint, cum expedit eidem Regi, Ecclesiis, & Monasterijs præfatis personis fidas, & gratas, & acceptas præesse, sub patronatus, & presentandi personas idoneas, tam ad Metropolitanas, quam alias Cathedralis Ecclesias erectas, & pro tempore erigendas, & alia quæcumque beneficia ecclesiastica infra annum à die illorum vacationis computandum, & ad interiora beneficij Ordinaris locorum, & in eventum quod præfati Ordinarii infra decem dies absque legitima causa, insituerit recusarint, quicumque alius Episcopus ad eorum requisitionem presentatum hujusmodi insituerit possit, concedi summo præter cupiunt. Nos attendentes præmissa Insulæ, & prædictorum Regnum, cujus Reges Apostolicæ Sedi devoti, & fideles semper fuerunt, decori, & venustati, ac securitati cedere, & ad magnam instantiam, quam super hoc fecerunt, & faciunt apud Nos præfati Ferdinandus Rex, & Joannæ Regina debitum habentes respectum, habita super his cum fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione maturata, de illorum consilio, eidem Ferdinando Regi, & Joannæ Regine, ac Castellæ, & Legionis pro tempore existenti, quod nullus in prædictis acquisitis, & aliis acquirendis insulis, & locis maris hujusmodi ecclesiis magnas, & locis statui præfati Regis importantes, alias quam Ferdinandi Regis, & Joannæ Regine, ac Regis Castellæ, & Legionis pro tempore existentis expresso constructi, adificari, & erigi facere possit, ac jus patronatus, & presentandi personas idoneas ad Ayguacen, & Maguen, ac Baymen prædictas, & alias quæcumque Metropolitanas, ac Cathedralis Ecclesias, & Monasteria, ac Dignitates in eisdem Cathedralibus, etiam Metropolitanis, post Pontificalem majores, ac Collegiatis Ecclesiis principales, ac quæcumque alia beneficia ecclesiastica, & pia loca in dictis Insulis, & Locis pro tempore vacantia, videlicet ad Cathedralis etiam Metropolitanas, etiam Regularis Ecclesias, ac Monasteria, de quibus consistorialiter disponi debeat infra annum à die vacationis, & eorumdem propter longam maris distantiam Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intantibus, & ad inferiora verò beneficia hujusmodi locorum Ordinariis, & si Ordinarii præfati personam presentatam infra decem dies insituerit neglexerint, ex tunc quilibet alius Episcopus

63 Aliter verò se res habet quoad Abbatem tertie speciei. Hic enim, demptis literis dimissoris cum excommunicationibus, qua feruntur præmissis monitionibus ad finem revelationis substractis aut deperditis rebus, omnia competunt quæ sunt tum voluntaria, tum contentiosa jurisdictionis, & quidem excluso semper Episcopo. Quinimò Episcopus nec retinet quæ sunt legis diocesanae, immo nec quæ sunt ordinis, quum possit Abbas tertie speciei pro iis adire quemlibet Episcopum, ut firmant Card. Petra in *Comment. ad constit. apost. constit. 7. Innocentii IV. sect. unio. n. 29. & duob. sequent. & rursus constit. 14. ejusdem Pontificis c. 52. & demum constit. 4. Callisti III. sect. 2. n. 90. Pignatelli. consult. canon. tom. 7. consult. 8. 89. 90. & 102. Rot. cor. Zarati. dec. 10. n. 20. & plur. seq. in Maricem, seu Nullius Jurisdic. super bono jure 7. Junii 1700. §. Insuper, & §. Istaque cor. bon. mem. Mut. & in Brichinoricen. seu Nullius Foropampiten. Jurisd. 28. Apr. 1725. §. Hanc vero cor. bon. mem. Cerr. Solumque Episcopus ea exercere valet quæ speciatim delegata sunt in loca Nullius.*

65 Patet ex his quod ad acquirendam præscriptionem exemptionem secunde speciei satis est docere de exercitio actum voluntariae & contentiosæ jurisdictionis in clerum & populum alicujus loci, vel private ad Episcopum, vel cumulative cum ipso Episcopo.

66 Ad acquirendam verò præscriptionem exemptionem tertie speciei minime sufficit probare exercitio fuisse in clerum & populum alicujus oppidi actus jurisdictionis voluntariae, & contentiosæ, Abbatii secunda speciei permisso, sed docere omnino oportet de exercitio itidem eorum actum jurisdictionis voluntariae & contentiosæ, qui mox dicto Abbati secunda speciei sunt prohibiti, tum & maxime de exclusione Episcopi non modo ab iis, sed & ab actibus legæ diocesane, & ordinis, ut firmavit Rot. in *Burgen. Jurisd. S. Joannis super territorio separato 10. Dec. 1725. §. 2. & 21. Junii 1726. §. 1. & 2. & 9. Jan. 1728. §. 8. cor. bon. mem. Ratt. inter impress. decr. 163. n. 4. & 28. Mart. 1735. §. 5. & 20. Jan. 1736. §. 2. cor. Reverendiss. P. D. Bussio, & 16. Maji 1738. §. 5. cor. clar. mem. Calcagnin.*

67 Silentio omittendum haud est, dari Abbates tertie speciei per quamdam fictionem. Hi sunt, quibus non est territorium cum clero, & populo, & non nisi privilegio pontificio, & eoque specialissimo, & clarissimo dari possunt. Consule de ipsis Card. de Luc. de *Jurisd. di-*

cept. 28. n. 7. Card. Petr. in *comment. ad constit. apost. constit. 6. Alexandr. III. n. 6. & plur. seq. Clem. in sua Concord. Pastoral. part. 1. cap. 6. a. n. 35. ad plur. seq. Rot. in Burgen. Jurisd. S. Joannis super territorio separato 26. Martii 1735. §. 18. & 20. Jan. 1736. §. 3. cor. Reverendiss. P. D. Bussio, & 11. Maji 1738. §. 7. cor. clar. mem. Calcagnin.*

De modis, quibus Abbates exemptionem amittere possunt, plenè agit Cokier de *Jurisd. in exempt. part. 3. perios. Id unum inculcandum est, quod si Abbas exemptus sit simul immedicatus S. Sedi subjectus, ad amissionem exemptionis minime efficax est quadragenaria, sed omnino requiritur centenaria, idque ratione præjudicii, quod inde obvenit Ecclesie Romanæ, ut ex text. in *cap. Quum dilecta §. 4. de confirmat. util. vel inutil. post antiquos firmant Loter. de Rê Benefic. lib. 1. quest. 24. n. 244. & seq. mox laudatus Cokier de *Jurisd. in Ex. p. 3. q. 12. a. n. 4. ad plur. seq.***

De Abbatibus exemptis latè disserimus in nostra additione ad hoc verbum. Hic vero quoad Abbates exemptos tertie speciei, non inutile est monere esse inter hosce aliquos, de quibus non est iudicandum secundum regulas communiter in subjecta materia receptas. Utque res nota fiat, sciendum est, quod occurrit in ecclesia loca aliqua inhospita, & deserta, eaque dicuntur Nullius non in sensu illo sequioribus seculis usurpato, quod scilicet separata essent à diocesi sui Episcopi, Prælatiisque in iis esset cum jurisdictione quasi episcopali, sed in sensu longè diverso, quod in ea nullo deserta & inhospita nullus finitimus Episcopus jus aliquod sibi assererat.

Ex quo verò loca hæc inhospita & deserta inhabitari incipiebant, secundum disciplinam eorum temporum immediate S. Sedi subiciebantur, etaque in potestate novorum Incolarum pro iis, quæ sunt Ordinis, quemlibet Episcopum accessere: Fagnan. in *cap. 3. n. 16. de Paroch. Thomassin. de ver. & nov. eccl. discip. tom. 1. part. 1. lib. 3. cap. 37. n. 2.*

Constructis subinde ecclesiis, seu monasteriis Pontificis (ait Fagnanus ubi supra) Presbyteros, seu Abbates deputantur, quæ ex illis præsentent, & jurisdictionem loco Episcoporum in clerum & populum exercent: Quum igitur hi Abbates jurisdictionem quasi episcopalem habeant in locis, in quibus suam Episcopi jurisdictionem antea haud exercebant, nil mirum si dis-

De omnibus beneficiis Hispaniæ in regnis fuisse initum concordatum, fortè quis haud intelligat, quia circa presentationem Archi-episcopatum, Prælatiarum, Abbatiarumque Consistorialium nullum dubium oriebatur: (1) nec erga jus Aragoniæ regni patronatus: siquidem Summus Pontifex D. Clem. VII. ob similes causas foundationis, recuperationisque D. D. Carolo I. Hispaniarum, & V. Imperatori, atque ejus Successoribus concessit (2).

Quarundam ecclesiarum parochialium, vulgo de las Montañas, monasteria, aliòve stylo Ante-Iglesias, ò Feligresas nominatarum, in eo nulla fit mentio: earum quippe provisio jam jam Catholicorum Regum tempore, immemorabilis consuetudine ad Hispanos Reges pertinebat, cujus causa lites fuerunt in Curia Romana decise (3).

copus illarum partium ad requisitionem Ferdinandi Regis seu Joannæ Reginæ, aut pro Regis tempore existentis, hujusmodi præfatam personam presentatam ea vice instituere liberè, & licitè valeant, auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, non obstantibus præmissis, & aliis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentè præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datis Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octavo, quinto Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno quinto. P. de Comitibus. Registrata apud me Sigismundum.

(1) L. 1. tit. 6. lib. 1. Por derecho, y antigua costumbre, y justos títulos, y concesiones apostólicas somos Patron de todas las Iglesias Catedrales de estos Reynos, y nos pertenece la presentacion de los Arzo-

bispados, y Obispados, y Prelacias, y Abadias consistoriales de estos Reynos, aunque vaguen en Corte de Roma. Vid. Leg. 11. sub procedin. 20. n. 10. lib. 1. tit. 1. (2) Bull. D. Clem. VII. ann. 1526. ubi: Ratione illarum foundationis, ac recuperationis earundem de manibus infidelium: (3) L. 3. tit. 6. lib. 1. Sobre muchas alteraciones que en tiempo de algunos Reyes nuestros antecesores fueron avidas, fue determinado, que algunas de las Iglesias Parroquiales de las Montañas, que se llaman Monesterios, ò Ante-Iglesias, ò Feligresas, eran nuestras, y otras de otros Legos, nuestros Naturales, y la provision de ellas pertenecia á los Reyes, que á la sazón reynaban: y en aquesta costumbre de las proveer estuvieron nuestros antecesores antes, y despues acá; y esta costumbre ha sido tolerada por los Santos Padres de tiempo inmemorial acá, y aun por virtud de ellas dadas algunas sentencias en la Corte de Roma: Vid. verb. Alternativa, Beneficium, Canonatus, & Concursus in add. hisp.

tinguntur ab aliis Abbatibus, cessentque adversus eos Regule illæ, quibus in dubio pro Episcopis contra Abbates exemptos tertie speciei sit iudicandum. Vide Bli-son. de *Jur. Episcop. in Regular. exempt. cap. 3.*

ABBATISSA.

SUMMARIUM.

- 1 QUONIAM Monialis eligi possit in Abbatissam, seu Priorissam, ad num. 16.
- 17 Electio Abbatissæ qualiter fieri debeat, ad num. 21.
- 22 In electione Abbatissæ quis habeat vocem activam, ad num. 25.
- 26 Ut valida sit electio, quot vota requirantur, ad n. 29.
- 30 In casu, quo Moniales non essent regulares in eligenda Abbatissa, quid agendum.
- 31 In electione Abbatissarum Prælati Regularibus subjeclarum, quid agendum, ad num. 40.
- 41 Moniales non possunt electionem Abbatissæ compromittere.
- 42 Nec cadere votum suum Superiori presidenti electioni.
- 43 Electio ut sit valida quamvis requirantur, ad num. 52.
- 53 Abbatissa non potest durare in officio ultra triennium, ad num. 57.
- 58 Abbatissa non propter juramentum fidelitatis præstatum causa Feudi possit licite exire, ad num. 59.
- 60 Abbatissæ facultates dispensandi, conferendi beneficii, suspendendi, benedicendi, &c. ad num. 69.
- 70 Abbatissarum nomine donantur quadam Priorissæ.
- 71 Subnectuntur Additiones ex aliena manu, ad n. 83.
- 1 NULLA monialis potest eligi in Abbatissam, seu Priorissam, quæ non habeat annos quadraginta ætatis, & annos octo saltem professionis regularis, ex Conc. Trid. sess. 25. cap. 7. de *Regul. & Monial. Et annus quadragimus debet esse completus, ex Sac. Congreg. Conc. in una Neap. die 24. Sept. 1678. Si verò non reperitur in monasterio Monialis quadragenaria, possit eligi, quæ annos triginta excesserit, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerit, ex eodem Concil. ibid.*
- 4 Et quoad hanc ætatem neque Episcopus, neque Nuntius, vel alius Superior potest dispensare: nemo enim Summo Pontifici inferior potest dispensare in lege conciliaris. Et si aliqua eligatur non habens talem ætatem à Concilio requisitam, electio ipso jure esset nulla, ut declaravit Sac. Congr. in una *Viterbiensi 16. Maji 1623.*
- 6 Et dato quòd in monasterio reperiretur una sola habens ætatem requisitam à Concilio, ipsa deberet eligi, nisi esset penitus inhabilis ex alio capite. Non enim potest eligi alia, quæ deficiat à dicta ætate, aut tempore etiam per solum mensem, licet sit habilior illa, quæ habet requisitam ætatem, & tempus; ex Sac. Cong. in una *Viterbiensi, S. Rose 25. Mart. 1623.*
- 8 Non potest in Abbatissam eligi illegitima, ejus enim electio facta sine apostolica dispensatione est nulla: ex Sac. Cong. Conc. in una *Nullius 27. Apr. 1630. Neque corrupta, ex Sac. Congr. 25. Martii 1616. Neque quæ fuit publicè penitentia, licet ex gratia pœnæ remissionem obtinisset, nisi penitentia fuisset tantum salutaris; ex Sac. Congr. in una *Vicen. 1603. 3. Oct. & in una Januensi 1636. 14. Mart. Neque vidua sine dispensatione apostolica; ex Sac. Congr. Episc. & Reg. in una *Cassanen. 29. Jan. 1585. & in alia sub die 15. Julii 1616. Neque caeca, ex cap. Hinc etiam, §. 5. Cæcus, dist. 49. Neque surda; ex cap. Const. de verb. significat. in 6.***
- 14 Neque tertia soror viventibus aliis duabus sororibus, quia absque dispensatione ipsis adhuc viventibus caret voce activa, & passiva; ex Sac. Congr. 26. Aug. 1616.
- 15 Non prohibetur tamen à jure communi, quin soror possit succedere immediatè sorori in officio Abbatissatus; ex *FARRAS. BIBLIOT. TOM. I.*

Sac. Congr. *Episcop. & Reg. in una Ulixipon. 19. Apr. 1619. & in una Messanen. 17. Jan. 1642. Si verò alicubi per statutum contrarium prohiberetur, esset tale statutum observandum, nec ibi soror posset immediatè ad sororem eligi in Abbatissam, seu Priorissam; ex Sac. Cong. in una *Med. 21. Jun. 1600. & 11. Apr. 1645. in una *Portuensi 25. Nov. 1640. & in una *Messanenens. 26. Apr. 1652.****

Electio Abbatissæ debet fieri per vota secreta; ex 18 Conc. Trid. sess. 25. cap. 6. de *Regul. & Monial. Et 18* proinde electio est nulla, si vota non sint secreta, ex eodem Conc. ibid. & ex Sac. Congr. in una *Melphitens. electionis Abbatissæ 3. Augusti 1696. Immo etiamsi ex 19* ignorantia vota non exhibeantur secreta, adhuc electio est nulla, ex Sac. Congr. Concilii, quæ ut refert Spirell. *decis. 161. num. 34. decrevit sic: Electio Abbatissæ facta per vota non secreta per ignorantiam hujus decreti (nempe cap. 6. sess. 25. de *Regul. & Monial.) non valet, nec Episcopus potest dispensare, ut valet: Sanctissimus tamen dispensat consideratis circumstantiis. Per hoc tamen quod Præses electionis accipiat 20* vota oretenus exhibitâ presentibus duobus, vel tribus probatis viris, qui vota audiant, & notent, non tollitur secretum, & talis electio est canonica ex decreto Sac. Congr. Concil. relato à Garcia de *Beneficis p. 5. cap. 4. num. 190. Per disjunctivam enim audit, vel accipiat, qua utitur Concilium loc. cit. datur libertas, ut electio Abbatissæ fiat per schedulas, ut videtur signari per ly verbum accipiat: vel oretenus, ut videtur signari per ly verbum audit, & sic declaravit Sac. Congr. ut referunt plures Doctores cum Donato *prax. rer. Regul. tom. 4. tract. 6.***

In electione Abbatissæ de jure communi habent vocem activam omnes moniales chorales professæ ejusdem monasterii; cap. *Indemnitatibus de election. in 6. In aliquibus tamen religionibus, & monasteriis de jure specialium suarum constitutionum vocem non habetur nisi post aliquot annos professionis: unde semper attendenda sunt statuta, constitutiones, & consuetudines monasteriorum, quas servare jubet Concil. Trid. sess. 25. cap. 7. de *Regul. & Monial.**

Et si reperiretur aliqua monialis infirma, quæ nollet renunciare juri suo, posset Præses mittere ad ipsam duas prudentes moniales, quæ ab ipsa diligenter votum exquirerent, & postea ipsi Præsidi referrent, aut posset ipsa mittere scriptum, & sigillo munitum suum votum. Non enim infirmæ debent contemni, cum jus habeant ad electionem, non minus quam ceteræ. Vide verb. *Electio art. 4. num. 37. ubi citantur Doctores, & adducitur ratio.*

Si verò in aliquibus monasteriis viget consuetudo, quòd etiam Conversæ in tali electione votarent, essent manutenendæ in sua possessione votandi, ut decrevit Sac. Congr. *Episcop. & Regul. in Barchinens. 18. April. 1698. & in Illerdens. 4. Dec. 1669. Si electio 26* Abbatissæ fiat per schedulas, & in aperitione scrutinii reperiantur plures schedulae, quàm sint vocales, adhuc electio erit valida, si, demptis superfluis, remanent major pars: Sac. Congr. *Episc. & Regul. 17. Nov. 1628. & Sac. Congr. Conc. in Aquinatens. 23. Aug. 1692. Unde 27* valida, & canonica est electio, quoties major pars Capituli monialium occurrit in unam, & statuit Nicolaus V. 9. Mart. 1447. constit. incip. *Digna reddimur, & Sac. Congr. Episc. in Balneariensi. 17. Sept. & 24. Nov. 1690. Exceptis tamen electionibus Abbatissarum ordinis Cassinensium, pro quibus, ut canonica dicitur electio, duæ ex tribus partibus vocalium debent concurrere, ut decrevit Sac. Congr. *Episc. & Reg. in Dec. 1676. & 20. Junii 1698.**

Nec Episcopus, nec alius Superior potest ferre suffragium in electione Abbatissæ, quamvis vota monialium essent paria, & moniales in electione non concordarent: Sac. Congr. *Episc. & Regul. 5. Martii 1619. & Sac. Congr. Conc. 23. Maji 1621. Sed in casu quo 30* moniales non essent concordæ in eligenda Abbatissa, quia monasterium non debet manere sine capite, Episcopus, sive alius Superior deberet præfigere illis certum